

LAUSUNTO

Keski-Pohjanmaan ympäristöterveyslautakunnalle

Asia: Kannuksen eläinlääkärivastaanoton ylläpitäminen

Viite: Ympäristöterveyslautakunta 11.10.2022 § 50

Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollon lausuntopyynnön mukaan vakituista eläinlääkärinä ei ole saatu pysyvästi rekrytoitua Kannuksen eläinlääkärivastaanotolle yrityksistä huolimatta. Rekrytointi on ollut helpompaa vastaanottoihin, joissa työskentelee useampia eläinlääkäreitä. Ympäristöterveydenhuollossa on yhteensä 14 eläinlääkärin virkaa, joista kahta ei ole saatu täytettyä. Eläinlääkärit toimivat seitsemässä eri vastaanottotilassa: Kanta-Kokkola (2), Kälviä (3), Kannus (1), Toholampi (2), Veteli (2), Perho (1) ja Halsua (1). Kannuksessa eläinlääkärin vastaanotto sijaitsee Varastotie 1:ssä ja on selvityksen mukaan varustelutasoltaan tyydyttävä.

Ympäristöterveyshuolto järjesti alueen virkaeläinlääkäreille kyselyn, jolla pyydettiin arviota tilatarpeista, rekrytointiin vaikuttavista tekijöistä ja eläinlääkäripalvelujen kehityksestä. Vastaajista 83 % (10) arvioi, että eläinlääkäripalvelujen tuottaminen onnistuu parhaiten yhteisvastaanotolla. Lestijokilaakson päivystyspiirin alueella kahta vastaanottoa pidettiin sopivana määränä. 75 % (9) oli sitä mieltä, että vastaanottojen tulisi sijaita Kälviällä ja Toholammilla. Kannuksen kaupunginhallituksen mielestä on erikoista, että palvelujen käyttäjien mielipidettä ei kysytty.

Ympäristöterveydenhuollon selvityksen mukaan Kannuksessa on kunnallisten eläinlääkäripalvelujen lisäksi yksityinen eläinlääkäri, jonka palveluja tuottajista suurin osa tällä hetkellä käyttää. Lisäksi Kannuksessa toimii Keski-Pohjanmaan ammattiopiston pieneläinvastaanotto. Pieneläimet hoidetaan joko siellä tai sitten Toholammin ja Kälviän eläinlääkärivastaanotolla.

Eläinlääkintähuollon ja Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymän välisestä yhteistyöstä eläinlääkärinvastaanottotilojen osalta on keskusteltu siinä yhteydessä kun Kannuksessa toimiviin Keski-Pohjanmaan ammattiopiston Kpedun tiloihin suunniteltiin eläinlääkärinvastaanottotilojen rakentamista ja eläinlääkärin rekrytointia. Koulutusyhtymän puolelta nähtiin synergiaetuna eläinlääkärien sijoittuminen samaan toimipisteeseen myös opetuksen näkökulmasta. Eläinlääkintähuolto ei yhteistyömahdollisuuksiin kuitenkaan lämmennyt ja ammattiopiston tiloihin rakennettiin eläinlääkärin vastaanottotilat ja rekrytoitiin eläinlääkäri Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymän tarpeisiin.

MTK Kannukselta saadun tiedon mukaan tuotantoeläinten lukumäärä Kannuksessa on pysynyt kohtuullisen vakaana ja pieneläinten määrä on ollut kasvava. Tuotantoeläinten

hoidossa on eduksi tuntea alueensa, sen yrittäjät sekä hoidettavat eläimet mahdollisimman hyvin. Alueella toimiva eläinlääkäri tuntee asiakkaansa ja muistaa eläimet, jotka on hoitanut. Täten jatkohoidon tarve ja tapa voidaan määritellä jopa puhelimitse.

Toisin kuin lausuntopyynnössä todetaan (”Merkittävä osa Kannuksen karjatilastoista on keskittynyt valtatie 775 varrelle Toholammin suuntaan”), Kannuksen maatilat ovat jakaantuneet tasaisesti sekä Lestijokivarteen että muiden kylien alueelle (Märsylä, Mutkalampi, Korvenkylä, Rekilä, Roikola, Kungas jne).

Välimatka Kannus–Kälviä ja Kannus–Toholampi vastaanottojen välillä on 23–24 kilometriä. Äkillisissä sairastapauksissa matka esimerkiksi Mutkalammille Kannuksen keskustasta on 20 kilometriä (ajallisesti 20 minuuttia). Maatilojen nykyisessä taloudellisessa tilanteessa yksikin kuollut eläin on liikaa, joten eläinlääkintäpalveluiden hyvä saatavuus on maatilojen kannalta keskeistä.

Tuotantoeläinpuolella on tärkeää, että aikaa löytyy myös ennaltaehkäisevään toimintaan. Siksi ajallaan tehtävät terveydenhuoltokäynnit ovat tärkeitä.

Aikaisemmin eläkkeelle jääneen eläinlääkärin työmäärä on ollut suuri. Tästä johtuen hän keskittyi tuotantoeläimiin ohjaten pieneläimet naapuripaikkakunnille hoitoon. Tämä ei tarkoita sitä, etteivätkö kannuslaiset asiakkaat haluaisi pieneläimilleen hoitoa omalla paikkakunnallaan – vaihtoehtoa ei vaan ole ollut. Sairaana lemmikin kanssa lähipalvelu on aina toivottava ratkaisu niin omistajan kuin eläimen kannalta.

Kpedun Kannuksen toimipaikan edelleen kehittyvä koulutustoiminta tuotantoeläinten hoidossa palvelisi varmasti myös eläinlääkintää ja sitä kautta myös alueen elinkeinoa. Toimiva yhteistyö Kannuksen lukion eläinlääketieteellisen linjan ja Kpedun kanssa olisi eduksi tulevaisuuden näkökulmasta palvelun eläinlääkäreiden saatavuutta, eläinlääkinnän koulutuksen kiinnostavuutta ja sitä kautta myös tuottajien saamaa eläinlääkintäpalvelua.

Edellä olevan perusteella Kannuksen kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että eläinlääkintäpalvelut säilyvät Kannuksessa: vastaanottoa ei pidä lakkauttaa vaan sitä pitää kehittää. Yhteistyö Kannuksen lukion eläinlääketieteellisen linjan ja etenkin Kpedun Kannuksen toimipaikan kanssa avaisi mahdollisuuksia sekä resurssien että synergian kannalta ja turvaisi sekä kehittäisi palveluita edelleen.

Kannuksessa 22.11.2022

Anja Törmä
puheenjohtaja

Jussi Niinistö
kaupunginjohtaja